

Sverige fick hybris och det slutade i vårdkaos

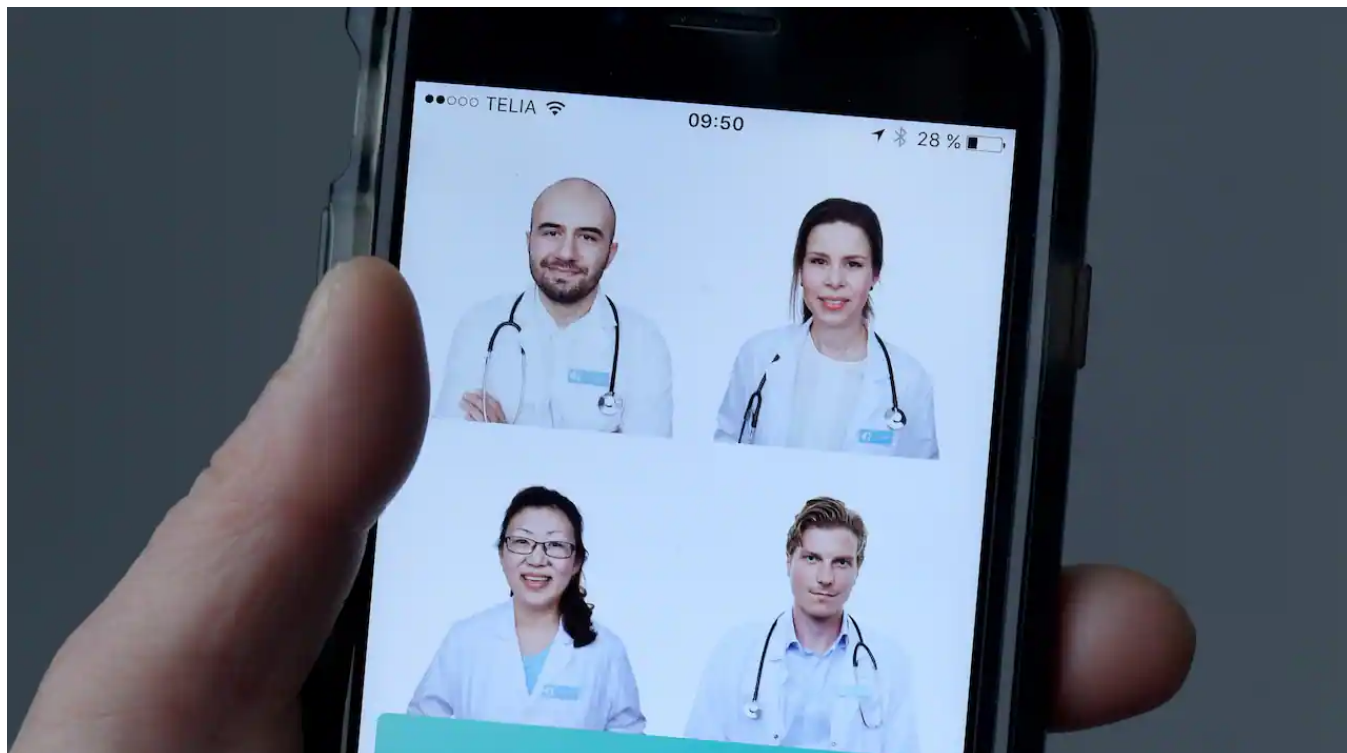
Publicerad 9 dec 2023 kl 05.45

"Tesla har gjort mer för klimatet än IF Metall"

Är det rimligt att strejken mot Tesla växer när det bara rör drygt hundra mekaniker? German Bender från Arena Idé tycker att det är en viktig principfråga. Benjamin Dousa, tillträdande vd för Företagarna, tycker att strejken är oproportionerlig.

Magnus Isacson, ordförande Svensk förening för allmänmedicin.

Och när vi tittar på sjukvården i våra nordiska grannländer framstår Sverige inte ens som något digitaliseringsföredöme, skriver debattören.

Foto: Janerik Henriksson/TT / TT NYHETSBYRÅN

Sverige har inte hjälpts av att vi har satsat på att bli bäst i världen på E-hälsa.

Vi läkare vill hellre ha verklighetsförankrade system som fungerar, skriver Magnus Isacson.

Detta är en debattartikel. Det är skribenten som står för åsikterna i texten.

DEBATT. År 2016 började nätläkarbolagen i Sverige expandera och regeringen beslutade tillsammans med Sveriges kommuner och regioner att vi skulle vara [bäst i världen på E-hälsa 2025](#). Samma år konstaterade konsultfirman McKinsey i sin världsfrånvända rapport, [Digitizing healthcare in Sweden](#), att svensk sjukvård år 2025 skulle kunna spara 180 miljarder kronor om man "digitaliserade rätt".

Sedan dess har vi sett hur nätläkarbolagen expanderat kraftigt och senaste åren debiterat dryga en miljard kronor per år via den digitala utomlänsersättningen. Vi har hört bolagens försvarare hävda att deras expansion varit central för sjukvårdens digitalisering och vi har utlovats en

avlastning av övrig vård vilket vi inte har sett skymten av.

Och när vi tittar på sjukvården i våra nordiska grannländer framstår Sverige inte ens som något digitaliseringsföredöme.

*Jag tycker att det är dags att vi
verklighetsförankrar digitaliseringen av svensk
sjukvård och tar fram en ny vision.*

Ett annat exempel på falska förhoppningar och misslyckad digitalisering är [Vårdexpressen](#) som lovade guld och gröna skogar med sitt "AI-verktyg" som skulle införas i Region Skåne och Västra Götaland men som slutade med kaos, avslutat projekt, domstol och fängelse för bolagets vd.

Nu är man på gång att införa ett journalsystem som heter Millenium i Region Skåne och Västra Götaland. Systemet bedöms på följande sätt av en person i nätläkarbranschen: "Det är som att köpa en begagnad veteranbil och samtidigt hävda att klimatomställningen måste accelerera."

Man inför centraliserad, [digital automattriagering på bred front via 1177 direkt utan vetenskapligt underlag](#) med ett system som [feltriagerar i en tredjedel av fallen](#). Dessutom är systemet [för komplicerat för dem med störst behov](#). Vårdpersonal [protesterar på bred front mot detta](#) samtidigt som politiker från höger till vänster mässar att digitalisering och AI är framtiden och kommer lösa alla problem i vården.

Skadligt med övertro

Jag jobbar själv i ett system med viss automattriagering och det kan fungera för avgränsade och enkla besvär men så fort det blir aningen mer komplext (vilket det allt som oftast är i dagens primärvård) blir det mer ett hinder än en hjälp.

Samtidigt lyckas man inte ens lösa de mest grundläggande saker som vi inom vården har efterfrågat i årtal. Till exempel kan man i Region

Stockholm inte se EKG tagna hos en annan vårdgivare och i många regioner använder man sig fortfarande i stor utsträckning av pappersremisser.

Det finns naturligtvis mycket positivt som kommer med digitalisering också men en övertro på detta är skadligt och kontraproduktivt. Och att vara bäst på E-hälsa är inget självändamål, åtminstone inte för oss inom vården, det räcker med att det fungerar bra.

Skippa hybrisen

Jag tycker att det är dags att vi verklighetsförankrar digitaliseringen av svensk sjukvård och tar fram en ny vision. En vision som utgår från personalens och de sjukastes behov så att vi kan hjälpa våra patienter på bästa sätt.

Denna vision kan med fördel ta avstamp i [den klart mer jordnära rapport som SNS](#) kom med i våras där man bland annat drar följande slutsatser:

Digitala teknologier kan bara i viss utsträckning möta världens och omsorgens stora utmaningar och det är i sig är en utmaning att tillämpa ny avancerad teknologi.

Automatisering kommer inte räcka till för att lösa problemet med personalförsörjning eftersom många arbetsuppgifter i vård och omsorg är svåra, eller rentav omöjliga, att automatisera.

Visionen döper vi till "Vision ändamålsenlig digitalisering av svensk sjukvård utan hybris 2030".

Av Magnus Isacson

ordförande Svensk förening för allmänmedicin

LÄS MER: [Kan Norge, så kan vi lämna fattig-Sverige](#)

LÄS MER: [Ta bort elevinflytande och inför "inga ursäkter"](#)

LÄS MER: [Får S makten kommer invandringen att öka](#)